

Εκδήλωση εις μνήμη Γλαύκου Κληρίδη 19/11/2013

Ομιλητής Καθηγητής Κωνσταντίνος ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Υπεύθυνος Προγράμματος Διαλέξεων «Το Πανεπιστήμιο ΝΕΑΠΟΛΙΣ συνδιαλέγεται με την Κοινωνία»

Ενός λεπτού σιγή

Γλαύκος Κληρίδης

1919-2013

«Την Πατρίδα ουκ ελάττω παραδώσω»

Δήλωση του, Μέλαθρον Αγωνιστών, Λεμεσός

14 Φεβρουαρίου 1993

Βεβαιωθείτε, Εκλεκτοί παριστάμενοι, ότι με συνέχει βοήθεια θλίψη, όπως άλλωστε όλους μας, λόγω του θανάτου Ανδρός σπουδαίου, επιφανούς, και κατά πάντα ευπρεπούς, πολυσχιδώς δράσαντος σε καιρούς ταραγμένους, του Γλαύκου ΚΛΗΡΙΔΗ.

Ο πλήρης ημερών κύκλος ζωής του, ουδόλως αμβλύνει την οδύνη, ούτε σμικρύνει το κενόν, το οποίο καταλείπει στην εθνική πολιτική κονίστρα ο θάνατος του.

Το μέγεθος εκ της απωλείας του Γλαύκου ΚΛΗΡΙΔΗ καταδεικνύεται εκ των πέραν του συνήθως πολλαπλών αναφορών, δηλώσεων και σχολίων διακεκριμένων Προσωπικοτήτων, ημιτέρων και εκ της αλλοδαπής, και ιδίως των αντίθετα φρονούντων, ως και των εγκωμιαστικών λίαν, δημοσιευμάτων των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας.

Ανθολογώ εκ των τελευταίων:

- Ευπατρίδης της Πολιτικής
- Ηγέτης αδιαμφισβήτητα ευρύτερης αποδοχής
- Δίκαιος και μετριοπαθής
- Ο Γλαύκος της λύσης και της επανένωσης.
- Άλλαξε το Πολιτικό σύστημα της Κύπρου.
- Φλογερός Μαχητής

- Προηγείτο της εποχής του
- Άνθρωπος του εθνικού ρεαλισμού
- Ο πράος Πολιτικός
- Νους συνθετικός και, πρωτίστως,
- Ο ΕΝΤΙΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΙΔΙΟΤΕΛΗΣ.

Με τίτλο στη σχετική είδηση «Γλαύκος ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Απεβίωσε ο Άνθρωπος, που οδήγησε την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση» το BBC μετέδωσε:

Ήταν ένας από τους τελευταίους Ευρωπαίους Ηγέτες, Πολέμησε στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, και κατερρίφθη μάλιστα το αεροσκάφος του, συνελήφθη αιχμάλωτος και παρέμεινε σε γερμανικό στρατόπεδο.

Η GUARDIAN αναφέρει ότι ο Εκλιπών είναι περίπτωση εξαιρετικού Πολιτικού μικρού Κράτους, ο οποίος όρθωσε το ανάστημά του πολλές φορές μπροστά σε ηγέτες μεγάλων Κρατών για να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα της Κύπρου.

Οι New York Times αναφέρουν ότι Πολιτικοί από όλο τον κόσμο τον χαρακτηρίζουν ως Πολιτικό δίκαιο και επιδέξιο διαπραγματευτή.

Το Πρακτορείο Reuters μετέδωσε ότι ο Γλαύκος ΚΛΗΡΙΔΗΣ ήταν ένας Άνθρωπος σεβαστός υπό πάντων ακόμη και από τους Τουρκοκύπριους.

Υπό το αυτό πνεύμα υπήρχε πληθώρα δημοσιευμάτων και στον Ελλαδικό και Κυπριακό Τύπο.

Όπως ενδεικτικώς μεταφέρω δηλώσεις σε Κυπριακή Εφημερίδα Στελέχους Δημοκρατικού Συναγερμού (Σ.ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ):

«Σήμερα, όπως και κάθε ημέρα, δεν ξεχνούμε ότι έχουμε μία Πατρίδα μοιρασμένη, που καρτερεί υπομονετικά να επανενωθεί. Δεν ξεχνούμε το καθήκον μας να δουλέψουμε όλοι για μια βιώσιμη λύση. Το όραμα του Γλαύκου ΚΛΗΡΙΔΗ είναι διαχρονικό και περνά από γενεά σε γενεά. Ας γίνουμε εμείς αυτή η γενεά, η οποία θα οδηγήσει στην ελευθερία και στην επανένωση».

Κυρίες και Κύριοι,

Παραφράζων στίχους επιφανούς Ποιητού, θα έλεγα, ότι σήμερα σε καιρούς, εξ ίσου χαλεπούς, στο φέρετρό του Γλαύκου ΚΛΗΡΙΔΗ, «ακουμπά η Κύπρος» και συμπάσχουσα θρηνεί σεμνοπρεπώς το τέκνο της.

Ο Νεκρός ανήκει πλέον στην Ιστορία, Κριτή Μέγα, αντικειμενικό και αδυσώπητο των πάντων, δώρο στους επιγενομένους.

Ο χρόνος και ο τόπος δεν επιτρέπουν μια ενδελεχή, συστηματική, αντικειμενική και πλήρη προσέγγιση και αποτίμηση της προσωπικότητας και του έργου του Εκλιπόντος.

Αυτό θα προκύψει σε άλλους καιρούς, με νηφαλιότητα.

Τώρα εδώ θα ήθελα, επί τροχάδην, να υπενθυμίσω αποσπασματικώς ορισμένα στοιχεία, δηλωτικά της προσωπικότητας του και των δημοσίων επιλογών του.

Γεννήθηκε την 24η Απριλίου 1919 στην Λευκωσία, ως υιός διαπρεπούς δικηγόρου.

Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο κατετάγη στην Βρετανική Βασιλική Αεροπορία και μετά την κατάρριψη του αεροπλάνου συνελήφθη αιχμάλωτος από τους Γερμανούς. Οι στρατιωτικές του υπηρεσίες εχαρηκτηρίσθησαν επισήμως ως εξαιρετες.

Εσπούδασε Νομικές Επιστήμες στο Kings College του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (LLB), ενώ το έτος 1951 αναγορεύθηκε Barrister at Law στο Gray's Inn. Ησχολήθη με την Δικηγορία στην Κύπρο την περίοδο 1951-1960. Υπηρέτησε στην ΕΟΚΑ, 1955-1959 με το ψευδώνυμο «ΥΠΕΡΕΙΔΗΣ». Έλαβε μέρος στην Διάσκεψη του Λονδίνου το έτος 1959. Διετέλεσε Υπουργός Δικαιοσύνης, 1959-1960. Τον Ιούλιο 1960 εξελέγη Βουλευτής και εν συνεχεία Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας μέχρι του έτους 1976. Ανεπλήρωσε πολλές φορές τον απουσιάζοντα Πρόεδρο ΜΑΚΑΡΙΟ. Την 23η Ιουλίου 1974 ανέλαβε προσωρινώς καθήκοντα Προέδρου της Δημοκρατίας μέχρι 7ης Δεκεμβρίου 1974, οπότε επέστρεψε στην Κύπρο ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ. Το έτος 1968 ορίσθηκε ως Εκπρόσωπος της Ελληνοκυπριακής πλευράς στις Διακοινοτικές συνομιλίες. Διετήρησε αυτή την ιδιότητα μέχρι τον Απρίλιο 1976.

Ίδρυσε το έτος 1969 το Ενιαίο Κόμμα και το έτος 1976 το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Εξεπροσώπησε την Κύπρο στον ΟΗΕ πολλές φορές, κατά την διάρκεια των σχετικών συζητήσεων.

Εξελέγη Βουλευτής Λευκωσίας κατά τις εκλογές των ετών 1981, 1985, 1991 ως επί κεφαλής του συνδυασμού του Δημοκρατικού Συναγερμού. Τη 14η Φεβρουαρίου 1993 σε ηλικία 74 ετών εξελέγη Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, επανεκλέγεις για νέα θητεία την 15η Φεβρουαρίου 1998.

Έχει δημοσιεύσει δύο σημαντικά έργα με τίτλους:

- Η κατάθεση μου, τόμοι τέσσερεις.

- Ντοκουμέντα μιας εποχής, 1993-2003.

Συνεζεύχθη την Λίλα Ειρήνη ΕΡΟΥΛΚΑΡ με την οποία απέκτησε μία κόρη, την Καίτη, Μέλος σήμερα του Πολιτικού Γραφείου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Δείγματα της ισχυράς προσωπικότητας του έδωσε από τα έτη ακόμη των σπουδών του στη Ε΄ Τάξη του δημοτικού Σχολείου όταν αντέδρασε στην απαγόρευση της Δημοτικής γλώσσας και έγραψε την έκθεση στην Δημοτική με αποτέλεσμα να μηδενισθεί και τελικώς να μείνει γι αυτό τον λόγο στην ίδια τάξη.

Πέραν αυτών, διεκρίνεται για μία φλογερή μαχητικότητα, εντιμότητα αλλά και για τον πηγαίο του χιούμορ.

Δεν αντέχω στον πειρασμό να μην αναφέρω την επιστολή την οποία έστειλε στους Γονείς της μετέπειτα συζύγου του:

«Είμαι ο Γλαύκος ΚΛΗΡΙΔΗΣ. Για σας, είμαι ένα άτομο αγνώστου ποσότητας και αγνώστου ποιότητας. Θέλω να νυμφευθώ την κόρη σας για τους εξής λόγους:

Πρώτον, Σεις τα Πεθερικά μου θα ευρίσκεσθε 6000 μίλια μακριά μου, σε άλλη χώρα.

Δεύτερον, η Γυναίκα μου δεν γνωρίζει ούτε λέξη Ελληνικά, οπότε θα λέω ό,τι θέλω.

Τρίτον, την αγαπώ.»

Εξ΄ άλλης πλευράς, ατύπως είχε χαρακτηριστεί ως Πρέσβης της ζιβανίας .

Χαρακτηριστική είναι η συμβολή του σε προτιθέμενο να πολιτευθεί φίλο του: «Όταν θα πηγαίνεις πάνω στα χωρκά για προεκλογικούς λόγους, το καλοκαίρι θα παραγγέλνεις καφέ σκέτο. Το χειμώνα ζιβανία και θα την πίνεις κοφτή. Μόνο έτσι θα σε εκτιμήσουν οι ορεινοί.»

Δεν θα μακρηγορήσω.

Θα υπογραμμίσω απλώς ότι οπ Γλαύκος ΚΛΗΡΙΔΗΣ υπήρξε μία από τις πλέον σημαντικές προσωπικότητες της σύγχρονης Κύπρου. Η Δεκαετής ιδίως διακυβέρνηση της χώρας (1993-2003) έχει αναμφιβόλως να επιδείξει σημαντικά επιτεύγματα αλλά και αδυναμίες σε επιμέρους επιλογές και δράσεις, τις οποίες γνωρίζετε. Μεταξύ των Πολιτικών επιτυχιών του συγκαταλέγεται ως η κορυφαία, η ένταξη της Κύπρου στη Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και η υπογραφή της 17η Φεβρουαρίου 2003 συμφωνία με τη Αίγυπτο περί ΑΟΖ, η πρώτη σχετική συμφωνία στη Μεσόγειο.

Νομίζω, ότι θα αδικήσω τον ίδιο τον εκλιπόντα και τον Κυπριακό λαό, εάν δηλώσω ότι ασπάζομαι το λεγόμενον ότι ο Θανών δεδικαίωται κατά στάντα.

Υπ' αυτήν την έννοια, πρέπει πέραν των προσωπικοτήτων νομιμοποιημένων, εκ του συνόλου έργου, του αειμνήστου εκλιπόντος, επαίνων, να σημειώσω, ότι κατά περιόδους διετυπώθησαν εναντίον του διάφορες αιτιάσεις για μη επιτυχείς πολιτικές κινήσεις και χειρισμούς όπως η στάση στο δημοψήφισμα του έτους 2004 ή όταν το 1992 «εγκατέλειψε» τον Γεώργιο Βασιλείου ενώ αυτός διαπραγματεύονταν τη λύση του κυπριακού μέσω του σχεδίου Γκάλι παρά το γεγονός ότι τον εκτιμούσε ιδιαίτερα αν και ήταν πολιτικός του αντίπαλος. Υπενθυμίζω ότι ο Γλαύκος Κληρίδης διόρισε τον Γεώργιο Βασιλείου ως Γενικό Διαπραγματευτή για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κυρίες και Κύριοι

Ο Εκλιπών: Ηγαπήθη σφόδρα από το λαό του. Κατεκρίθη δεινώς υπό αντιπάλους. Έλαβε κρίσιμες αποφάσεις εν μέσω νεφελωδών καταστάσεων. Επεκρίθη ενίοτε αδικώς για τις επιλογές του, οι οποίες εθεωρήθησαν ανεπιτυχείς. Αλλά ουδέποτε εστερήθη του σεβασμού φίλων και αντιπάλων, εκλεκτών συνεργατών, απλών πολιτών.

Βουλευτής, Υπουργός, Πρόεδρος Βουλής, Διαπραγματευτής, Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δεν εδίστασε να τολμά να επιδιώκει το βέλτιστο, να ονειρεύεται ό,τι καλύτερο για την πατρίδα.

Είμαι στερρός πεπεισμένος ότι ο αείμνηστος εκλιπών Γλαύκος Κληρίδης πέραν του γεγονότος ότι αποτελεί ήδη πολύτιμο υλικό προβληματισμού και αναλύσεων για το μέλλον, ευθαρσώς δύναται να σταθεί ενώπιον ετάζωντος καρδιάς και νεκρούς και ως άλλος Παύλος να αναφωνήσει: «Άνδρες αδελφοί, εγώ πάση συνειδήσει αγαθή πεπολίτευμαι τω Θεώ άχρι ταύτης της ώρας» (Πράξεις των Αποστόλων, ΚΓ', 1)

Γλαύκε Κληρίδη, εκείνος ο υιός του Θεού διεκήρυξε ότι είναι το φως του κόσμου και ότι ο ακολουθών αυτόν ου περιπατήσει εν τη σκοτία, αλλ' έξει το φως της ζωής. Αυτό το φως το αοίδιον το αμετάβλητο το ζείδωρον ας σε συντροφεύει εις τους αιώνιους καιρούς, συμπορευόμενο με την ευγνωμοσύνη του λαού σου. Αιωνία η μνήμη σου.